

Kelionės privalumai

- o **Didelė GRŪDOS patirtis organizuojant keliones į Arabijos pusiasalį (Jungtiniai Arabų Emyratai, Omanas).**
- o Kvalifikuoti angliškai kalbantys vietos gidai.
- o Išsamus, gilus ir kontrastingas kelionės maršrutas, padedantis visapusiškai pažinti šalį (gamta, istorija, kultūra, religija, politika).
- o GRŪDOS kelionių ekspertų **patikrinti ir kruopščiai atrinkti viešbučiai.**
- o **Į kelialapio kainą įskaičiuoti bilietai į lankytinus objektus.**
- o **Puikiai subalansuota kelionės programa**, kur objektų nėra nei per daug, nei per mažai. Modernių, didžiausių šalies miestų triukšmą greitai pakeis dykumingos vietovės ir smėlio jūra be žmonių minių, šiuolaikinio dizaino šėdevrus, kurtus žmogaus, - gamtos kūriniai.
- o **Racionalus maršrutas, sudėliotas kaip puslankis.** Jis driekiasi per svarbiausius Saudo Arabijos miestus ir istoriškiausias vietas: kelionė prasideda nuo apie šalies vidurį esančios sostinės Rijado, tęsiasi šiaurės vakarų link ir, pasiekus Tabuką, kelias leidžiasi jau vakarine šalies puse per „Pranašo miestą“ Mediną iki Raudonosios jūros uosto Džidos.
- o **Daugialypė pažintis su Saudo Arabija:** apima šalies ir apskritai arabų pasaulio regiono, užeinančio už Saudo Arabijos ribų, istoriją, kaip antai Smilkalų kelią ir Nabatėjų karalystę; islamo raidą - lankysite šventąjį miestą Mediną ir kitas vietas; archeologijos lobynus - senąsias arabų gyvenvietes bei mįslingus uolų kapinynus; Arabijos pusiasalio gamtos stebuklus, tarp jų - magiškas Al Ulos apylinkes bei „paslėptą rojų“ Vadi Al Disa slėnį.
- o **Išskirtinis šios kelionės akcentas** - kelių tūkstančių metų senumo raižiniai ir ypač vertingi įrašai uolose.
- o **Kiekviena diena** - pripildyta arabų virtuvės gardumynų. Ne kartą turėsite galimybę paragauti ir įsigyti šviežių datulių ir jų produktų, netgi lankysitės didžiausiame pasaulyje datulių turguje, vadinamame Datulių miestu.
- o **Aukštos kvalifikacijos kelionės vadovas geografas, keliautojas, knygų autorius R. Šalna. Profesinė gido patirtis - daugiau nei 50 šalių. Vadovas su grupe vyksta iš Lietuvos ir parlydi atgal į Lietuvą.**

Kelionės aukso fondas

- o **Al Murabas** - istorinis Saudo Arabijos sostinės Rijado centras. Šio rajono „rūbas“ - Nadždo regiono tradicinis architektūros stilius. Jūsų akį patrauks molio plytų namuose esančios detalės.
- o **Karalystės centro (bokšto) dangoraižis** - modernus 302 metrų aukščio „butelių atidarytuvas“. Viršutinė pastato dalis suprojektuota kaip apversta parabolė. Tūkstantmečio pradžioje šis išskirtinio dizaino Rijado gražuolis buvo aukščiausias Saudo Arabijos pastatas. Lig šiol tai yra trečias pagal aukštį visoje planetoje dangoraižis su „skyle“. Jei tik bus galimybė, pasiūlysime pakilti į 65 aukšte esantį **Dangaus tiltą**.
- o **At Turaifas** - vaizdingiausia netoli Rijado esančio senojo Dirijos miesto sritis. Šis aukštai ant išdidžios kalvos stūkstantis rajonas buvo įkurtas XV amžiuje. Dėl unikalios Nadždo architektūros jis įtrauktas į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą. Pagrindinė Turaifo puošmena - karališkos didybės ir pasakiško dailumo **Salvo rūmai**. Jie gali atrodyti kaip dekoracija, tačiau tai - tikra ankstesnių amžių aplinka.
- o **Ušaikero kaimas** - vieta, kuri pristabdo laiką ir apsvaigina ankstesnių amžių dvelksmu. Į ją Jus įtrauks geometriškas siaurų gatvelių tinklas, palmių alėjos ir su jokia kitu Rytų stiliumi nesusipainiojamos Nadždo architektūros formos.
- o **Datulių miestas** - Buraidoje esantis 200 tūkstančių kvadratinį metrų ploto datulių rojus. Kasdien apie tūkstantis sunkvežimių čia atveža visoje Azijoje kone sudievinčių gėrybių. Ši vieta laikoma **didžiausiu datulių turgumi visame pasaulyje**.
- o **Buraidos kupranugarių turgus** - didžiausias visoje planetoje. Nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro 3 kvadratinį kilometrų plote vedini prekeivių būriuojasi tūkstančiai vienkuprių kupranugarių.
- o **Džuba** - unikali archeologinė vietovė, saugoma UNESCO, Nefudo dykumos apsupty. Smiltainio kalvų, tarytum vėjo gludinamų skulptūrų, uolienose liko daugybė neaprėpiamam laikui atsparių ženklų ir figūrų.
- o **Vadi Al Disa** - gamtos stebuklo sinonimas – vien dėl šios vietovės verta lankyti Saudo Arabiją. Ne šiaip sau ši oazė dar vadinama „paslėptu rojumi“. Joje stūkso uolos - it iki 30 metrų aukščio išdidinti grybai, žemę išraižę gilūs įvairiausių rausvų atspalvių kanjonai, tarp vėjo erozijos nušlifutuų ir išsmailintų uolienų grandinių bėga upokšniai, trykšta gėlo vandens šaltiniai, auga palmių giraitės, bujoja krūmai ir aukštos nendrės. Žemė čia dosni nusidėjimo vėty vaisių ir aromatingųjų žolelių. Prieš 2000 metų šioje gausos pilnoje vietovėje gyvenę nabatėjai į istoriją įsirašė, uolose palikę įspūdingų raižinių ir būtybių atvaizdų.
- o **Al Ula** - istorinė Hidžazo regiono vietovė, kuri Jums gali padėti suformuluoti arabiškos pasakos apibūrinimą ir nuvesti į gilią praeitį dar iki mūsų eros, kai per smėlynus ir Marso kanjonus atkartojančias rausvas uolas driekėsi garsūs Smilkalų keliai. Pasivaikščiosite vienoje autentiškiausių vietų visoje Saudo Arabijoje - maždaug XII amžiaus **senamiestyje al Diroje**. Šiais laikais Al Ulos apylinkės tapusios ir Dakaro ralio atkarpa.
- o **Hegra (Mada in Saliha)** - antras pagal dydį (po sostinės Petros) buvęs Nabatėjų karalystės miestas. Sausringose žemėse iš to meto išsilaikė net daugiau nei šimtas kapų, iškaltų uolose. Ant bekrasčių bėgs pėsčiųjų sukuriančio smėlio pakloto išsibarstę smiltainio masyvai, paversti pomirtinio gyvenimo šventyklomis-rūmais. Tai - vienas įdomiausių ir vizualiausių tolimesnės praeities kapinynų visame pasaulyje ir pirmasis iš Saudo Arabijos objektų, patekęs į UNESCO paveldo sąrašą.
- o **„Maraya“** - didžiausias pasaulyje veidrodinis pastatas, tiesiog stiklo magija plikame Ašaro slėnyje. 26 metrų aukščio kubas padengtas 9740 stiklo plokščių, kurios sukuria nepaprastą aplinkos atspindžių efektą ir ištrina ribas tarp iliuzijos ir tikrų linijų. Šiame futuristiniame statinyje, iškilusiame tarp kanjonų, yra renginių salė, kurioje koncertuoja pasaulinio garso klasikos ir pop muzikos įžymybės.

- **Dedanas** - senovinis oazės miestas, klestėjęs prie legendinio Smilkalų kelio. Atkasta buvusi Dedano ir Lihjano karalysčių sostinė yra tarytum „naujasis Egiptas“ su daugybe mįslių. Viena jų - stačios, didingos rausvų uolų sienos su prakirstais įėjimais į laidojimo menes, kurias saugo geometriški liūtai.
- **Džabal Ikma** - vieta, kurioje saugoma viena seniausių senųjų tekstų kolekcijų po atviru dangumi. Apžiūrėsite tarp raminančių kopų ir tylinčių kanjonų įsiterpusią kalvą, kurios šlaituose VI ir II amžių prieš mūsų erą laikotarpio žmonės paliko gausybę vertingų įrašų.
- **Dramblio uola** - bene fotogeniškiausias Al Ulos apylinkių gamtos kūrinyje tarp kitų stulbinančių pavidalų smiltainio darinys. 52 metrų aukščio uoloje yra siaura arka - kaip tarpas tarp straublio ir prie žemės prigludusio dramblio kūno. Auksinius potyrius garantuoja šį milžiną skirtingais tonais, priklausomai nuo paros meto, spalvinanti saulė.
- **Medina** - miestas, į kurį Muchamedas pasitraukė išstumtas iš gimtosios Mekos. Bene didžiausia Medinos įžymybė - **Nabavi mečetė**, kurią, kaip tikima, pastatė pats Muchamedas. Joje Alacho pasiuntinys ir palaidotas. Ten atgulusi ir jo žmona Aiša.
- **Kubos mečetė** - netoli Medinos esanti pirmoji pasaulyje musulmonų šventovė. Į ją, tikima, pats Muchamedas eidavo melstis kiekvieną šeštadienį.
- **Hidžazo geležinkelis** - visos Azijos musulmonams svarbus traukinių linijų atminimas. XX amžiaus pradžioje, kai Osmanai kontroliavo Arabijos pusiasalį, tradicinius maldininkų ir karavanų kelius ėmęs keisti pirmasis geležinkelis turėjo sujungti Konstantinopolį, Damaską ir Meką. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, statybos stojo, ir geležinkelio trasa, kurios ilgis siekė 1300 kilometrų, baigėsi Medinoje. Jūs šioje kelionėje aplankysite dvi Hidžazo geležinkelio stotis-muziejus - **Tabuke ir Medinoje**.
- **Džida** - tai ne ta Saudo Arabija, kurią lig šiol tyrinėjote, stebėjote ir ragavote. Netgi šio kurortinio miesto prie Raudonosios jūros šūkis yra „Kitokia Džida“. Džidos kitoniškumą pajausite prasiėję garsiausiomis jos promenados atkarpomis. Aplankysite į vandenį kaip pusiasalis išsikišusią **Plūduriuojančią (Fatimos) mečetę**, taip pat **aukščiausią pasaulyje (net 260 metrų aukščio), į Guinnesso rekordus įtrauktą karaliaus Fahdo fontaną**.
- **Tajebat muziejus** - vieta, kurioje Jums kaip vėduoklė išsiskleis Džidos uosto ir Saudo Arabijos karalystės istorija nuo laikų prieš mūsų erą.
- **Islamo meno namai** - Džidos muziejus, kuriame ekskursiją galima palyginti su meditatyvia kelione po dvasinį ir vizualinį islamo kultūros paveldą. Galerijose eksponuojami rankraščiai, kaligrafija, meno dirbiniai, architektūros elementai apima daugybę amžių ir plačią geografiją: eksponatai surinkti ne tik iš Arabijos pusiasalio, taip pat atvežti iš Šiaurės Afrikos, Indijos, Persijos, Levanto regiono.
- **Al Baladas** - UNESCO saugoma centrinė Džidos sritis, kurioje jei mėgstate fotografuoti - negalėsite fotokameros atitraukti nuo hidžazų architektūros charakterio namų. Kai kurie jų statyti iš koralo akmenų. Savo arabišką pasaką tęsėte šio rajono turgaus gatvelėse.

GRŪDOS kelionės po Saudo Arabiją maršrutas driekiasi puslankiu: prasideda šalies rytuose, sostinėje Rijade, kyla į šiaurę per Hailo miestą, suka vis labiau į vakarus, kerta nuostabų Vadi Al Disa slėnį, aprėpia tokius senovės stebuklus kaip Al Ula ir Hegra, galiausiai pasiekia šventąjį miestą Mediną, o baigiasi pietvakariuose, prie Raudonosios jūros - Džidoje, kuri yra kitokia. Ši pasaka gali tapti Jūsų.

Gamtos išdaigos ir rūstybė. Kalnai ir vulkaniniai stebuklai. Daugybė dykumos veidų. GRŪDOS kelionių vadovas geografas Rytas Šalna jau 30 metų meistriškai skaito gamtos knygą savo keliautojams. Su juo nepaprastai įdomu pažinti pasaulį. Profesinė gido patirtis - daugiau nei 50 šalių. Dažniausiai Rytas vadovauja ekspedicinėms - netradicinėms ir išskirtinėms - kelionėms. Atėjo laikas Saudo Arabijai. Kviečiu ir Jus.

Birutė Kalkienė, keliautoja ir išskirtinių kelionių ekspertė.

R.Šalna vadovavo grupei, keliavusiai po Sudaną ir Džibutį.

Kelionės programa

1 diena. Vilnius - Rijadas (su persėdimu). Jungiamasis skrydis iš Vilniaus į Rijadą. Skrydžio metu Jums priklausys maitinimas ir galimybė pagal savo poreikius iš didelės kolekcijos ausinėmis klausytis muzikos bei žiūrėti kiną per asmeniškai Jums skirtą ekraną.

Pirmiausia vyksite įsikurti į viešbutį. Jau rytoj dieną leisite Viduriniųjų Rytų mieste **Rijade**. Arabijos pusiasalio centrinėje dalyje. Ją dengia įspūdingi istorijos sluoksniai. Bene trys tūkstančiai metų iki mūsų eros šioje dykumingoje vietovėje jau gyveno arabų klajoklių gentys. XVIII amžiaus šaltiniai sufleruoja, kad tuo metu Rijadas buvo nedidelės Nadždo kunigaikštystės centras ir svarbus vahabitų - vienos iš musulmonų sunitų ortodoksinių sektų - prieglobstis. XIX amžius ir XX amžiaus pradžia - emyratų laikai. Praeitame šimtetyje Rijadas išgyveno du stiprius šuolius, iš esmės pakeitusius viso regiono veidą: 1932 metais tapo naujai suformuotos valstybės - Saudo Arabijos sostine, o antroje XX amžiaus pusėje patyrė didžiulį šuolį į modernią erą bei ekonomikos augimą dėka suklestėjusio naftos verslo. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje.

2 diena. Rijadas: Al Masmako fortas - Saudo Arabijos Nacionalinis muziejus - Al Muraba - Dirija - At Turaifas - Al Budžairo parkas - Karalystės centro bokštas. Pusryčiai. Prasideda įkalbingas ir efektingas dienos turas po **Rijadą** ir jo apylinkes. Ekskursijas įrėms du Saudo Arabijos sostinės galios simboliai - vienas, reprezentuojantis netolimos praeities didybę, kitas - šių dienų sėkmę ir proveržį. Taigi, pirma vyksite prie XIX amžiaus pabaigoje baigto statyti ir liudijusio 1902 metais vykusį mūšį, po kurio Saudo Arabija ėmė vienytis, **Al Masmako forto**. Ši molio ir plytų tvirtovė yra iki smulkmenų techniškai apgalvotas daugiakompleksis statinys su sargybos bokštais ir

mečete. Jo tvirtos, storos rusvos sienos tarytum pratęsia pliką, vientisą Rijado apylinkių dykumos peizažą.

Senajame Al Murabas (išvertus reiškia „Kvadratą“) rajone, netoli karaliaus Abdulaziso rūmų, aplankysite **Nacionalinį muziejų**. Nustebti skatina vien jau pastato forma - pusmėnulis. Pilna ypatingą edukacinę vertę turinčių artefaktų aplinka Jus įves į Arabijos pusiasalio istoriją. Pats **Al Murabas** - tai akistata su praeitais šimtmečiais. Į jo gyvybę panirsite, vaikštinėdami tarp senovinių mūrų. Gatvės apgobęs Nadždo regionui būdingas tradicinis architektūros stilius. Atkreipkite dėmesį į tankias molio plytų konstrukcijas ir storas sienas. Už jų vidiniuose kiemuose hosh pulsuoja prie dykumų klimato prisitaikiusių žmonių rutina. Pastebėsite, kad kai kuriuose pastatuose padarytos trikampės angos, iškilę bokšteliai ir it karūnos plokščius stogus puošia balti šurfatai. Tokie, pas mus neįprasti, architektūriniai ar inžineriniai elementai gali atrodyti tik kaip dekoras, bet net ir mažos keistenybės tarnauja ne tik dėl grožio, o, visų pirma, dėl geresnių gyvenimo sąlygų: vėdinti orui, paskirstyti šviesai, karštomis dienomis vėsinti, stebėti viešąją erdvę.

Važiuosite į šiaurės vakarus už Rijado, į **senąjį Dirijos miestą**. Tai, ką išvysite, - tikri architektūros burtai. Abipus Vadi Hanifo slėnio besidriekiantys griuvėsiai pirmosios Saudo Arabijos dinastijos rezidencijai ir buvusiai Dirijos emyrato, kuris gyvavo XVIII-XIX amžiais, sostinei suteikia nepaprastos istorinės romantikos. Gali būti, kad lemtingų ir dramatiškų tolimesnės praeities įvykių aidas irgi pasirūpina ypatinga Dirijos atmosfera. Juk net pats Muchamedas su savo kariais VII amžiuje čia buvo įsiveržęs.

Dirijos griuvėsių masyvas dalijasi į tris rajonus. Jūs pabuvosite viename jų - **At Turaife**. Tai - vaizdingiausia iš senųjų Dirijos sričių. Ji driekiasi aukščiausiai ir nuo išdidžios kalvos leidžia apžvelgti apačioje likusį miestą. Ši XV amžiuje įkurta gyvenvietė dabar įtraukta į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą dėl unikaliuosio Nadždo architektūros. Pagrindinė Turaifo puošmena - pasakiško dailumo **Salvo rūmai**, buvusi Al Saudų šeimos rezidencija ir vyriausybės būstinė Dirijos emyrato laikais. Toks - karališko grožio - fonas Jums gali tapti įvadu į temas apie lig šiol Saudo Arabiją valdančius karalius bei jų dinastijas.

Dar kitaip Dirijos aureolė Jums sušvis **Al Budžairo paveldo ir turizmo parke**. Palmių takai ir žalios terasos, vingiuojančios palei dirbtinius tvenkinius, ramina ir gaivina. Tai - ne tik svečių, bet ir vietos gyventojų mėgstama poilsio ir pramogų erdvė.

Vakare grįšite į Rijadą, kad miesto apžvalgą pabaigtumėte stilingiausiame taške iš šiuolaikinių miesto pasididžiavimų - **Karalystės centro (bokšto) dangoraižyje**. Jei su GRŪDA keliaujate ne pirmą sykį, jau žinote, kad mes visad stengiamės išnaudoti galimybę keliautojams parodyti ne tik verčiausią dėmesio valdovų palikimą, bet ir ikoniškiausius šių dienų urbanistinius kūrinius. Karalystės centro bokštas toks ir yra - įsimenamas, su polėkiu. Migdolo formos planas, viršutinė pastato dalis - kaip apversta parabolė, sidabro stiklas, galiausiai - „butelių atidarytuvo“ pravardė... Tai tik kelios užuominos apie šį tūkstantmečio pradžioje buvusį aukščiausią Saudo Arabijos pastatą ir lig šiol trečią pagal aukštį visoje planetoje dangoraižį su „skyle“ (kitų galiūnų su konceptuali „langu“ ieškokite Kinijoje, Šanchajuje, ir Taivane). Visas Karalystės centro bokšto aukštis - 302 metrai. Esant galimybei, pasiūlysiu (už papildomą mokestį) pakilti į 65 aukšte esantį **Dangaus tiltą**. Koks galingas vaizdas nuo jo atsiveria, daugiažodžiauti nė nereikia, verčiau patys pamatykite. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje.

3 diena. Rijadas - Ušaikeras - Buraida. Po pusryčių apie 2-3 valandas važiuosite šiaurės vakarų kryptimi, į už maždaug 200 kilometrų įsikūrusį **Ušaikero kaimą** - vieną seniausių Nadždo regiono gyvenviečių. Tai - Saudo Arabijos istorijos ir kultūros guolis, kurio vertei blėsti neleidžia ir keliautojai, ir pamaldieji musulmonai iš Kuveito, Irano ir Irako, dalyvaujantys piligriminėse kelionėse hadžoje ar umroje.

Laiką Ušaikere pristabdo ir praėjusių amžių dvelksmu apsvaigina gelsvos molinių namų sienos bei Nadždo architektūros linijos, išsikišimai, sargybos bokšteliai, geometriškas siaurų gatvelių tinklas, labirintiškai išsišakojusios palmių alėjos, mečetės ir iš jų prieš pamaldas sklindantis muedzino kvietimas pašlovinti Alachą. Taigi, jau artėjate ir prie „islamo namais“ vadinamos Saudo Arabijos religijos temos. Jos energija čia labai stipri. Dauguma gyventojų yra sunitai, esti ir vahabų.

Kelionę ir toliau tęssite šiaurės vakarų kryptimi. Dar apytiksliai 200 kilometrų - dar daugiau Arabijos dalelių Jūsų pažinimo saujoje. Paskutinė Jūsų šios dienos stotelė - Al Kasimo emyrato sostinė **Buraida**, geografinė Arabijos pusiasalio širdis. Nuo čia beveik tokiu pat atstumu (apie 600-700 kilometrų) nutolusi Persijos įlanka į rytus ir Raudonoji jūra - į vakarus. Šis oazėje įsikūręs miestas buvo labai svarbus Abasidų imperijos, klestėjusios nuo VIII iki XIII amžiaus, laikais, ypač - atvykėliams iš Persijos. Dabar per Buraidą eina plentas į Mediną, todėl šis miestas irgi tapęs musulmonų maldininkų maršruto dalimi. Bet svarbiausias jo „aksesuaras“ ir šiuolaikinės rinkodaros įžymybė - datulė. Jums reikėtų pasistengti paieškoti kito tokio miesto pasaulyje, kuris taip išmoningai sureikšmintų ir karūnuotų datules. Viešėsite **didžiausiu visoje planetoje laikomame Datulių turguje**. Kasdien keli šimtai sunkvežimių čia atveža šių visoje Azijoje kone sudievinėtų gėrybių. 200 tūkstančių kvadratinį metrų prekybos paviljonas dar vadinamas **Datulių miestu**. Šviežių ir džiovintų palmių vaisių gerbėjams, degustuoti mėgstantiems gurmanams tai - ne kas kita, o datulių fiesta. Buraida - tobula vieta išuostyti, išragauti, ištyrinėti ir prisipirkti dėl daugybės gerų savybių ypač vertinamų datulių, taip pat iš jų pagamintų aukštos kokybės produktų - sirupų, džemų, pyragėlių... Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje.

4 diena. Buraida - Kupranugarių turgus - Hailas - Džubos uolų menas - Hailas. Pusryčiai. Leidžiatės dar labiau į Saudo Arabijos šiaurę. Maždaug už 270 kilometrų pasieksite Hailo miestą. Tačiau iki jo turite aplankyti dar vieną nepamirštamą ir nenukenuojamą vietovę. Vyksite į Buraidos miesto pakraštį, kuriame, dėmesio, tik nenugrūkite, veikia **didžiausias planetoje Kupranugarių turgus!** Kasdien nuo 5-6 valandos iki vėlyvo vakaro apytikriai 3 kvadratinį kilometrų plote (o tai - beveik visas Vilniaus Senamiestis) vedini prekeivių būriuojasi tūkstančiai kupranugarių. Panašų vaizdą Jūs galite išvysti tik Indijos Radžastano valstijoje kartą per metus, kai vyksta Puškaro kupranugarių festivalis. Nemenkas vienkuprių turgus veikia ir Egipte. Tačiau niekur kitur šioje Žemėje Jūs nesutiksite jų tokios daugybės kaip Buraidoje. Žinoma, neatsiejiama patirtis čia - stiprus kvapai, kuriuos skleidžia šie gyvūnai, buvę svarbiausi šiaurės Afrikos ir Azijos pirklių pagalbininkai, dar neseniai - pagrindinė transporto priemonė Arabijos dykumoje ir kituose arabų kraštuose. Šioje Azijos pusėje šiandien jie vis mažiau naudojami gabenimui, tačiau žmonės kupranugarius augina ir kitais tikslais - dėl vertingos vilnos, odos, pieno ir mėsos, taip pat lenktynėms. Kaip ir turgui dera, jame atsitinka visko, įvyksta ir neeilinių derybų bei sandorių. Pasaulyje būta atvejų, kai aukcionuose kupranugariai parduoti už milijonus dolerių. Vietinis gidas Jums atskleis neįtikėtinų faktų apie kupranugarių rinką Saudo Arabijoje ar aplinkinėse šalyse. Dar kartą perkratykite savo galvoje šiaurės Afrikoje ir Artimuosiuose Rytuose girdėtas ir tikras, ir anekdotines istorijas apie kupranugarių kiekiu įvertintą patikusios moters grožį ir santuoką su ja...

Po nepilnų 3 valandų kelionės (neskaičiuojant trumpų sustojimų) atvyksite į **Hailo emyrato sostinę**. Važiuosite apie 100 kilometrų į šiaurės vakarus nuo Hailo, Nefudo dykumos link, kur raudono smiltainio uolos saugo pirmykštį meną. Kai pasaulyje vis daugiau petroglifų uždaroma nuo smalsių turistų akių, Saudo Arabijoje vis dar galima apžiūrėti tūkstantamečius raižinius. Medžioklės scenų, gyvūnų ir sunkiai įmenamų simbolių ieškosite **archeologinėje Džubos vietovėje**, kurią dabar saugo UNESCO. Smiltainio kalvų, tarytum vėjo gludinamų

skulptūrų, bei smėlio apsupty uolienose liko daugybė neapėriamam laikui atsparių ženklų ir figūrų.

Po šios kelionės grįšite į **Hailą**. Šis miestas buvo stiprios Rašidų dinastijos sostinė, kol 1921 metais jį perėmė Nedždas. Kaip oazės gyvenvietė su vandens resursais, Hailas buvo patrauklus karavanų keliautojams ir piligrimams. Miestą supanti pikta dykuma ir sunkiai įveikiami Šamaro kalnai pasitarnavo kaip apsauga nuo svetimšalių invazijos, todėl jame, galima sakyti, užsikonservavo vietinės tradicijos, perkoštos čia lig šiol stiprios žemdirbių kultūros. Hailas dar vadinamas trijų pilių miestu. Viena iš labiausiai įsimenamų jo didybių - tai 200 metų skaičiuojantis **Arifo fortas**. Jei tik vakaras bus laisvesnis, jį pamatysite. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje.

5 diena. Hailas - Tabukas. Pusryčiai. Toliau Jūsų maršrutas driekiasi į šalies šiaurės vakarinį galą visai netoli Jordanijos. Šios dienos tikslas - pasiekti **Tabuką**, esantį apie 600 kilometrų nuo Hailo. Kelionė užtruks beveik visą dieną, tačiau, jau kaip pastebėjote, supantys peizažai, kad ir šykštūs augmenijos, žadins Jūsų dėmesį, priblokšdami ir hipnotizuodami beduiniškais horizontais. Šį kelią lydi kontrastinga, labai ekspresyvi žemės paviršiaus kaita: iš plokštumos į aukštį, iš smėlingų dykumų plynių ir sausringų lygumų į imponantiškas uolas ir kalnus. Ant šen ten krūmokšnių paspalvinto smėlio „padėklo“ sustingusios uolienų figūros - kaip grakščios arkos, pavargusios kupros, kosminiai stulpai, cilindriški bastionai ar mini rūmai ir sluoksniuotos platformos. Beje, pravažiuosite vietas, kurios gali stipriai išgyventi metų laikų kaitą ir net pasidengti sniegu.

Pavakary atvykstate į kalnų ir slėnių apsupatą **Tabuko provincijos centrą** - dar vieną pasaulį, kupiną uolų, urvų, petroglifų, mįslingų raštų ir palikimo iš skirtingų epochų. Pasivaikščiokite po pusės tūkstančio metų amžiaus senamiestį. Priklausomai nuo turimo laiko, išvysite labiausiai Tabuką garsinančias traukos vietas, tarp jų - XVI amžiuje, Osmanų galybės laikais, statytą **Tabuko pili-tvirtovę**, kurioje vietinis šiaurės Arabijos stilius susipina su osmaniškuoju, o estetika - su gynybine paskirtimi. Pagal galimybes apžiūrėsite **Al Tavba musulmonų šventovę**, dar vadinamą Pranašo mečete, kadangi tikima, jog lauke, kur dabar ji stūkso, meldėsi pats Muchamedas. Taip pat aplankysite visoje šios kelionės programoje savo paskirtimi ir pobūdžiu išsiskiriantį objektą - **buvusią Hidžazo geležinkelio stotį Tabuke**. XX amžiaus pradžioje, kai Osmanai kontroliavo šią Azijos pusę, tradicinius maldininkų ir karavanų kelius ėmęs keisti pirmasis traukinių linijų tinklas su atsišakojimais turėjo sujungti Konstantinopolį (dabartinį Stambulą), Damaską ir Meką. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, grandiozinės reikšmės geležinkelio statybos stojo, ir trasa baigėsi Medinoje - dar piečiau esančios Mekos taip ir nepasiekė. Tabukas buvo vienas pagrindinių miestų, per kuriuos keliavo musulmonų maldininkai. Trečioje pagal plotą (po Medinos ir Al Ulos) stočių Tabuke buvo net trylika pastatų. Jie liudija idėją pasirūpinti piligrimais, suteikti jiems kuo daugiau saugumo ir patogumo. Šiuo tikslu veikė ir nakvynės namai, ir ligoninė, ir net karantino punktas. Dar sykį galimybę pabuvoti istorinio traukinių kelio stotyje turėsite Medinoje. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje.

6 diena. Tabukas - Vadi al Disa - Al Ula. Po pusryčių išjudėsite į nuostabų slėnį - **Vadi al Disa**. 260 kilometrų piečiau nuo Tabuko važiuosite 3 ar 4 valandas. Jau patyrėte, kad net ir lygus ar vientiso kraštovaizdžio kelias Arabijos pusiasalyje įtraukia. Jūsų akis ir mintis vedžioja švari smėlio ir smiltainio viešpatija ir joje retsykiais išryškėjantys judantys taškeliai - gal pavieniai žmonės ar kupranugariai. Bet netrukus vaizdai už lango pasikeis. Jie Jūsų kelionės skalėje žada vieną iš įspūdžių viršūnių. „**Palmių slėnis**“ - toks šios oazės, kurią išnaršysite, pavadinimas išvertus iš arabų kalbos. Vadi al Disa yra Saudo Arabijos gamtos stebuklo sinonimas. Tabuko provincijoje, Princo Muchamedo bin Salmano gamtos rezervate esantį slėnį nusėjusios uolos - it iki 30 metrų aukščio išdidinti grybai, žemę išraižę gilūs įvairiausių rausvų atspalvių kanjonai, tarp vėjo erozijų nušlifuoti ir išsmailintų uolienų grandinių bėga upokšniai, trykšta gėlo vandens šaltiniai, auga tankios palmių giraitės, bujoja krūmai ir aukštos nendrės. Žemė čia dosni nusidėjimo vertų vaisių: datulių, apelsinų, net mangų, aromatingųjų žolelių, tokių kaip laukiniai bazilikai ir mėtos. Ne šiaip sau gausos pilnas Vadi al Disa slėnis dar vadinamas „paslėptu rojumi“. Slėnį kadaise buvo pasiekę nabatėjai - klajokliai, kurie pastatė Petrą. Prieš 2000 metų šie dykumų gyventojai į istoriją Vadi al Disoje įsirašė, uolose palikę raižinių ir būtybių atvaizdų. Pasigrožėję Vadi al Disa, leisitės apie 270 kilometrų piečiau į Medinos emyratą, senovinį miestą **Al Ula**. Al Ulos regiono laikas atsisuka iki ikiislamiškosios semitų genčių civilizacijos. Laiko rodyklė užaina ir ant nuo VII amžiaus prieš mūsų erą buvusios aktyvaus prekybos kelio, kuris jungė Arabijos pusiasalį ir Mesopotamiją, Levantą, Egiptą, Viduržemio jūros kraštus. Šis legendinis karavanų maršrutas vadinamas **Smilkalų keliu**. Jei prabiltų dykumų smėliai, jie su vėjais išnešiotų kalbas, kiek čia iš tikro buvo pergabenta, miros, dramblio kaulo, indiškų prieskonių, šilko, brangakmenių, mitų...

Al Ulos bei jos apylinkių laikas sustoja ir ant Nabatėjų karalystės **Hegros** miesto, kurio palikimas - monolitinės kapavietės, datuojamos tarp I amžiaus prieš mūsų erą ir I amžiaus po mūsų eros. Jį aplankysite jau rytoj. Al Ula - tikras lobynas istorijos detektyvams ir... Dakaro ralio gerbėjams. Ši vietovė ne kartą buvo įtraukta į lenktynių etapus.

Šiandien pasivaikščiokite vienoje autentiškiausių vietų visoje Saudo Arabijoje - **maždaug XII amžiaus senamiestyje**. Atsidursite tarp šimtmečių istorijas menančių mečečių, turgaviečių ir namų. Šis pastatų ir akmenimis grįstų gatvių tinklas kartu su aplink stūkstančiais smiltainio kalnais sudaro nedalomą kerinčią visumą. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje arba dykumų stovyklavietėje.

7 diena. Al Ula - Hegra - „Maraya“ - Dedanas - Ikma kalnas - Dramblio uola - Al Ula. Pusryčiai. Vakaryktė kelionės programa buvo tik įžanga į užburiančią **Al Ulos** planetą, kurios pagrindinis valdytojas, regis, yra visai ne žmogus, o smiltainis. Nersite gilyn į jos mistišką dvasią. Pirmiausia vyksite į apie 20 kilometrų nuo Al Ulos plytinčią archeologinę vietovę **Hegrą (Mada in Salihą)**. Tai - pirmasis iš Saudo Arabijos objektų, patekęs į UNESCO paveldo sąrašą. Laikais ant mūsų eros slenksčio Hegra buvo piečiausias ir antras pagal dydį - po sostinės Petros - Nabatėjų karalystės miestas.

Sausringose žemėse iš to meto išsilaikė net daugiau nei šimtas kapų, iškalėtų uolose. Ant bekraštybės įspūdį sukuriančio smėlio pakloto išsibarsčiusios smiltainio keteros paverstos šventyklomis-rūmais. Kai kurie per amžius apnyko ir atrodo kaip atkąsti uolienų gabalai. Juose išskaptuoti vartai, kolonomis papuošti įėjimai. Tai - vienas įdomiausių ir vizualiausių tolimos praeities kapinynų visame pasaulyje. Pabuvoję pajausite, kad jis savo reikšme ir mirties kultūra nenusileidžia Egipto ar indėnų piramidėms.

Važiuosite prie neabejotinai vieno unikaliausių šių dienų architektūros kūrinių visoje Žemėje. Aplankysite **didžiausią pasaulyje veidrodinį pastatą „Maraya“**. Arabų kalba maraya ir reiškia „veidrodis“. Laukiniame Ašaro slėnyje tarp plikų kanjonų 2019 metais atidarytas 26 metrų aukščio kubenų padengtas 9740 stiklo plokščių. Jos sukuria nepaprastą aplinkos atspindžių efektą ir ištrina ribas tarp iliuzijos ir tikrų linijų. Šio neregėto spindesio statinio su smiltainio kalnais fone iš tam tikro kampo darytos nuotraukos gali atrodyti kaip montažas. Pastato viduje yra koncertų salė, kurioje pasirodymus rengia pasaulinio garso atlikėjai ir klasikos virtuožai. Tarp didžiausių įžymybių čia jau koncertavo Alicia Keys, Sealas, Andrea Bocelli. Italų architektų ir tarptautinių kompanijų suprojektuotas veidrodinis dykumos mirazas „Maraya“ Jus skatins aiškiai vien dėl kontrasto: toks urbanistiškas savo prigimtimi ir paskirtimi, o atsirado jis vidury niekur.

Kitas Jūsų sustojimas **Dedane** - oazės mieste, kuris klestėjo prie Smilkalų kelio ir buvo pirklų, karavanų bei karalysčių kryžkelė. Atkasta

buvusi Dedano ir Lihjano karalysčių sostinė yra tarytum „naujasis Egiptas“, tačiau dar nespėjo virsti turistų masiškai lankoma vieta. Viena iš jos mįslių - stačios, didingos rausvų uolų sienos su prakirstais jėjimais į laidojimo menes, kurias saugo geometriški liūtai. Ir patys mokslininkai vis dar bando atsakyti į kai kuriuos klausimus, pavyzdžiui, kaip prieš 2000 metų kapai galėjo būti įkurti 50 metrų aukštyje.

Toliau vyksite į **Džabal Ikma**. Ten yra viena seniausių tekstų kolekcijų po atviru dangumi. Apžiūrėsite tarp raminančių smėlio kopų ir tylinčių kanjonų įsiterpusią smiltainio kalvą, kurios šlaituose VI ir II amžių prieš mūsų erą laikotarpio žmonės paliko gausybę vertingų įrašų. Iš jų galima susidaryti aiškesnį vaizdą apie to meto prekybos kelius Arabijos pusiasalyje, Al Ulos gyventojų religines praktikas, vietines kalbas ir apskritai gyvenimo būdą. Ikmos kalnas ir jo papėdė greičiausiai buvo paversti šventavietėmis. Vietinis gidas su Jumis pasidalins naujausiais tyrinėtojų atradimais ir versijomis.

Dienos turą baigsite prie bene fotogeniškiausios Al Ulos apylinkėse **Dramblio uolos**. Tai - vienas iš tų gamtos darinių, kurie parodo, kaip viskas šioje Žemėje susiję ir kaip formos vienos kitas atkartoja. Netoli Al Ulos, regis, nepaprastas dramblys ėjo ir dėl tik dykumų dievams žinomų priežasčių išaugo į 52 metrų aukštį, sustojo, o tada virto amžina skulptūra. Joje yra aukšta, siaura arka - kaip tarpas tarp straublio ir prie žemės prigludusio dramblio kūno. Auksinius potyrius garantuoja šį milžiną skirtingais tonais, priklausomai nuo paros meto, spalvinanti saulė. Kiekviena dienos dalis čia yra savaip žavinga - šviesiuoju metu dėl kaip kalavijai uolą nušviečiančių skaisčių spindulių, o vakare - dėl, regis, į smėlio jūrą toli toli grimzdančio ryškaus ir tiršto kaip prinokęs vaisius saulės disko. Pasistengsime, kad Jūsų grupei pavyktų Dramblio uolą aplankyti per ypač jautrų saulėlydžio metą. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje arba dykumų stovyklavietėje.

8 diena. Al Ula - Medinos datulių turgus (ūkis) - Medina. Pusryčiai. Šiandien važiuosite į žymųjį Pranašo miestą **Mediną**. Maždaug 340 kilometrų atstumo, apytiksliai 4 valandų trukmės kelionėje vis keičiasi smiltainio formacijų, kurios niekad nebūna vienodos, užpildytos rausvos dykynės ar tylos mėlėnai abipus plento. Sustosite **Medinos datulių turguje arba ūkyje**.

Po kelių dienų, praleistų daugiausia laukinėse erdvėse ir mirusiųose miestuose, atsidursite ypač aktyviame, islamo istoriją pradėjusiame ir suvisam religijų pusiausvyrą pasaulyje pakeitusiame mieste Medinoje. Į jį, anuomet žinomą Jasribo vardu, Muchamedas patraukė, kai kurai šitai gimtojoje Mekoje Alacho jam siųstų mokymų nepriėmė labai maloniai. 632 metais pranašas Medinoje ir mirė.

Jūsų lauks **Medinos miesto turas**.

Kalnų viršūnės tolumoje ir netoli pastatytus daugiaaukščius stengiasi nustelbti galingos **Nabavi mečetės minaretai**. Tai - antroji šventovė, kurią pastatė pats Muchamedas. Iš pradžių šio musulmonų bendruomenės centro pastatas nebuvo toks didelis, koks yra dabar. Ilgainiui jį plėtė ir puošė vėlesnių laikų valdovai. VII amžiuje šventovėje įkurti pirmųjų dviejų Rašidų kalifų Abu Bakro ir Umaro kapai. Tačiau atkreipkite dėmesį: vienas iš mečetės kupolų už kitus yra aukštesnis ir išsiskiria žalia spalva. Čia, pietrytiniame pastato kampe, buvo Muchamedo žmonos Aišos namas. Jame palaidotas ir pats Muchamedas. Tai - bene pirmoji vieta, kurią skuba aplankyti į Mediną atkeliavę musulmonų maldininkai.

Medina - mečečių ir mauzoliejų miestas. Pamatysite ir Kubą - pirmąją per visą islamo istoriją mečetę. Tai - didelės dvasinės reikšmės vieta, siejama su ypatinga dorybe ir tyrumu. Musulmonai pasakoja, jog Muchamedas ją lankydavo reguliariai šeštadieniais. Ir kitus kvietęs tai daryti, jis sakė, kad kiekvienas, čia pasimeldęs, „gaus atlygį“. Kubos mečetė nepaliauja augti ir šiais laikais. Karalius Salmanas paskelbė apie tikslą garsiąją šventovę tiek išplėsti, kad joje vienu metu tilptų 66 tūkstančiai maldininkų.

Važiuosite prie **Uhudo**, kurio pavadinimą žino visi musulmonai. Tai - nuo Muchamedo istorijų neatsiejamas 1077 metrų aukščio, 7,5 kilometrų ilgio kalnagūbris. Čia, slėnyje priešais šią aukštumą tarsi priešais sieną, 625 metais įvyko antrasis mūšis tarp Muchamedo ir kuraišitų genties. Pasakojama, kad daug mažesnei musulmonų kariuonai Badre pralaimėję Mekos gyventojai norėjo Muchamedui atkeršyti. Šį sykį jo vyrai triuškinamai pralaimėjo, Muchamedas neteko savo dėdės ir įbrolio. Netoli susirėmimo vietos ir kapinių, kur palaidota 70 pranašo karių, 2017 metais pastatyta mečetė.

Istorija ritasi po istorijos - Jūs vis daugiau sužinote faktų ir jų interpretacijų iš islamo ir šios religijos pradininko gyvenimo. Bet į šiandienos programą Jums dar įtraukta **Hidžazo geležinkelio linijos stotis Medinoje**. Iš viso 1300 kilometrų ilgio atkarpoje, kurią turkai spėjo nutiesti, Medina, kaip jau žinote, buvo paskutinis ir svarbiausias maršruto miestas. Linija tarp Al Ulos ir Medinos baigta vos per vienerius metus. Stoties su milžiniška biurų teritorija inauguracija įvyko 1908 metų rugsėjo 1 dieną. Ceremoniją, kurios metu padėtas kartinis akmuo Hamidijos (dabar - Al Anbarijos) mečetei, Medinoje stebėjo net 30 tūkstančių žmonių minia. Tačiau per skubėjimą ir greičiausiai dėl to, kad šio ruožo statybose tiesiogiai nedalyvavo vokiečių inžinierius (anuomet krikščionys negalėjo dirbti nuo Al Ulos į pietus), padaryta klaidų, nuo bėgių nuvažiavo keletas lokomotyvų. Tuo metu beduinai, turėję karavanų verslų, Hidžazo geležinkelio liniją laikė grėsme, o traukinį vadino „geležiniu asilu“. Esti pasakojimų apie keleivių apiplėšimus. Dar ilgai po to, kai geležinkelis buvo nutrauktas, Medinoje išliko bėgiai. Vietoje Jūs sužinosite daugiau apie šio miesto vaidmenį reikšmingame Hidžazo kelyje. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje.

9 diena. Medina - Džida. Pusryčiai. Šiandien keliausite dar piečiau - į antrą pagal dydį (po Rijado) Saudo Arabijos miestą **Džidą**, tik ne autobusu, o **greitaeigiu moderniu, patogiu traukiniu**, kuris 420 kilometrų atstumą įveiks per 2,5 valandas. Jūsų bendrakeleiviai - vietiniai žmonės. Galėsite paspėlioti, kurie iš jų piligrimai, o kurie važiuoja traukiniu asmeniniais ar verslo reikalais. Patyrinėkite, ar tarp keliautojų yra musulmonų ir iš kitų šalių.

Prie Raudonosios jūros prisiliejusi Džidos gyvenvietė jau VII amžiaus vidury buvo gyvybinga ir versli. Anuomet kalifas Usmanas pasirūpino, kad miestas tinkamai sutiktų ir aptarnautų musulmonų piligrimus, keliaujančius į Meką. Ir dabar dėl savo strateginės padėties bei šimtamečių tradicijų Džida milijonams atvykėlių iš kitų musulmonų šalių yra vartai į Saudo Arabiją ir kelias į šventuosius miestus Meką bei Mediną.

Tarptautinis jūrų uostas, Saudo Arabijos inovacijų centras, kurortas - tai daugialypė Džida su turtinga praeitimi ir šiuolaikišku rūbu. Iškart pajausite visiškai kitokią nei lig tol aplankytų oazių ir kaimų dvasią. Arabai net sugalvojo šūkį: „Jeddah Ghair“, tai reiškia „Džida yra kitokia“. Kitokia čia nei daug kur kitur Saudo Arabijoje ir maisto kultūra. Dėl paplitusios žvejybos restoranuose ant stalo dažnai puikuoja jūros gėrybės.

Į relaksuojančią Džidos aplinką įsisupsite, prasiėję vaizdingiausiais krantinės ruožais. **Džidos promenada** driekiasi iš viso 30 kilometrų. Vietomis ji išeina į jūrą terasomis ir molais. Jūs apžiūrėsite **Plūduriojančią, kitaip - Fatimos mečetę** (ji dar vadinama Al-Rachman bei Al-Zara mečete). 1985 metais virš vandens ant polių pastatyta ir kaip pusiasalis į jūros pusę išsikišusi mečetė ori kaip rūmai. Ji užima 2400 kvadratinį metrų plotą, turi vieną pagrindinį ir 52 išorinius kupolus, net 23 skėčius. Alacho globa, į mečetės prieigas besiskverbianti saulė, baltos arkos ir pro jas atsiveriantis vaizdas į plačiuosius vandenis - jūros, miesto ir Dievo susitikimo patvirtinimas.

Šiandien, priešpaskutinę kelionės dieną, kai patirti atradimai apie Arabijos pusiasalio praeitį ir civilizacijas „aprima“ ir pradės susigulėti, bus

pats metas aplankyti **Tajebat muziejų**. Tai vieta, kurioje išsiskleis Džidos uosto ir Saudo Arabijos karalystės istorija nuo laikų prieš mūsų erą.

Intelektualią pažintį su arabų pasauliu pagilinsite **Islamo meno namuose**. Ekskursiją šiame muziejuje galima palyginti su meditatyvia kelione po dvasinį ir vizualinį islamo kultūros paveldą. Galerijose eksponuojami rankraščiai, kaligrafija, meno dirbiniai, architektūros elementai apima daugybę amžių ir plačią geografiją: eksponatai surinkti ne tik iš Arabijos pusiasalio, taip pat atvežti iš Šiaurės Afrikos, Indijos, Persijos, Levanto regiono, atitinkančio šių dienų Siriją, Libaną ir Izraelį.

Dienos pabaigai, kad džiaugtųsi Jūsų akys ir siela, vietinis gidas Jus palydės iki ypatingo Džidos promenados papuošalo - **Karaliaus Fahdo fontano**. Tokį vardą jis įgijo dėl to, kad vakarinei Saudo Arabijos pakrantei praeito amžiaus 9-ajame dešimtmetyje jį padovanojo pats karalius, valdęs šalį iki 2005-ųjų. Jūs turbūt buvote prie daugybės šokančių ir spalvotų fontanų, tačiau būtent tokio dar neregėjote. **Karaliaus Fahdo fontanas yra aukščiausias pasaulyje** ir įtrauktas į Guinnesso rekordų knygą. Jo vandens, - beje, ne gėlo, o imamo iš Raudonosios jūros, - čiurkšlė iššauna iki 260 metrų aukščio. Išpūstas jis gali pasiekti net 375 kilometrų per valandą greitį, o pati vandens masė ore sveria 16 ar net daugiau tonų. Naktį šią vandens atrakciją apšviečia 500 LED lempučių. Pats fontanas yra mabcharos - smilkytuvo - pavidalo, kad asocijuotųsi su islamo kultūra. Išvykimas į nakvynės vietą. Nakvynė viešbutyje.

10 diena. Džida - Al Baladas - Džida. Paskutinė kaip serialas su arabiškos pasakos motyvais prabėgusios kelionės diena. Tačiau po pusryčių **Džidos** palikti dar neskubėsite. Jūsų šių atostogų mozaiką užpildys Senamiestis, kurio stilius visame jau aplankyto Saudo Arabijos kraštų žemėlapyje tiesiog sumirgęs ir įsirėš atmintin kaip kontrastas lig tol maršrute dominavusiam tolygiai rusvam ir rausvam reljefui. **Al Baladas** - taip vadinama centrinė Džidos sritis. Nuo jos gyvenimas ėmė augti dar VII amžiuje. Šis pavadinimas arabiškai reiškia „Miestą“. Jame vaikštinėdami hidžazų architektūros pastatus. Kai kurie jų pastatyti iš koralinio akmens. Fasadas dekoruojantys mediniai roshan langai bei jų grotelės, išornamentuoti balkonai, arkinės galerijos atrodo kaip taisyklingų geometrinių figūrų galvosūkis. Beveik visų pastatų sienos vienodai balsvos, tačiau kiekvieno jų balkonai ryškių spalvų. Priartėję pastebėsite, su koku kruopštumu ir atsidavimu kurtos net menkiausios detalės. Nevalingai pradėsite ieškoti panašumų su kitais senaisiais pasaulio miestais, gal net atsigręšite į Prancūziją, Italiją, Maltą ar Turkiją. Tačiau Al Balado dublikato nerasite. Tai - originalus, nenukopijuojamas sūrių vėjų ir spalvų labirintas. Tiesa, jis paliudija, kaip šiame pasaulyje viskas trupu. Senoji Balado siela pradėjo dilti, kai 1940-iais buvo nugriauta gynybinė siena. Dėl naftos bumų praturtėję Džidos gyventojai 7-ajame ir 8-ajame dešimtmėčiais kraustėsi į tolimesnius ir modernesnius rajonus su daugiau patogumų, o jų vietą užėmė vargingi migrantai. Netrukus Džidos savivaldybė ėmėsi paveldo išsaugojimo planų ir vizijų. 2014 metais Al Baladas įgijo UNESCO apsaugą. 2019 metais sosto įpėdinis Muchamedas bin Salmanas paskelbė apie kelių milijardų JAV dolerių vertės restauracijos planus. Tik 2023-iais iškeltas tikslas Al Baladą paversti pasaulinio lygio turistų vieta. Taigi, Jūs būsite pirmoji karta užsienio keliautojų, kurie čia žvalgysis ir stebėsis kaip atradėjai. Vietinis gidas Jums padės atrasti netikėčiausius ir įdomiausius kampus.

Al Balade pereisite triukšmingą **turgavietę Bab Maką** bei mirguliuojančią nuo parduodamų papuošalų ir suvenyrų Al Alavi gatvę. Tai erdvės, kurios labai tiktų kaip viena iš aikštelių Jūsų arabiškai pasakai išsipildyti. Pastebėsite, kad čia sukinėjasi ir prekystalius apžiūrinėja ne tik turistai - Al Balade apsipirkti mėgsta, visai kaip senais laikais, musulmonų piligrimai.

Na, o prieš atsisveikindami su Saudo Arabija, esant galimybei, pietums ir apsipirkti užsuksite į garsųjį **„Raudonosios jūros“ prekybos centrą**. Po dienos turo Džidoje važiuosite į vietinį oro uostą, nuo kurio prasidės Jūsų kelionė namo. Visos istorijos turi pabaigą, kad užleistų kelią naujoms.

11 diena. Grįžimas į Lietuvą..

Įskaičiuota į kelionės kainą

- Kelionė patogiu autobusu su oro kondicionieriumi;
- 9 nakvynių turistinės klasės viešbučiuose (3- 4 žv.), dykumų stovyklavietėje su pusryčiais (esant ankstyviems išvykimams galimas sausas davinytis);
- Visi pervežimai pagal kelionės aprašymą;
- Ekskursinė programa pagal kelionės aprašymą;
- Ekskursiją visureigiais į Vadi al Disa su pietumis;
- Įėjimo bilietai į programoje paminėtus objektus;
- Greitojo traukinio bilietai iš Medina – Džida;
- Jungtinis turas autobusu po Al Ulą;
- Vietinių gidų bei gidų - vairuotojų paslaugos;
- Kelionės vadovo iš Lietuvos paslaugos.

Neįskaičiuota į kelionės kainą

- Tarptautinių skrydžių lėktuvų bilietai su oro uosto mokesčiais – 850 - 1000 EUR (kaina priklauso nuo aviakompanijų, jų vykdomų akcijų, bilieto pirkimo dienos, sezoniškumo);
- Privaloma elektroninė viza – tikslinama;
- Maitinimas: 8 vėlyvi pietūs arba vakarienės - 400 EUR (rekomenduojame);
- Sveikatos draudimas kelionės metu (BŪTINAS!);
- Neįvykusios kelionės, kelionės jungties praradimo, bagažo draudimas (rekomenduojame);
- Gėrimai, arbatpinigiai vietiniams gidams (apie 5-7 EUR per dieną) ir vairuotojams (apie 4-6 EUR per dieną), asmeninės išlaidos;
- Už papildomas ekskursijas ir pramogas: tikslinama.
- Priemoka už vienvietį – 780 EUR.

Svarbi informacija

Daugiau informacijos: <https://www.gruda.lt/naujienos/esim-virtuali-korteile>

Papildoma informacija

- **Dėl Saudo Arabijos migracijos tarnybų darbuotojų sprendimo neįsileisti turistų į šalį (nors jie turi galiojančias vizas), kelionės organizatorius neatsako, pinigai už kelionę negrąžinami.**
- Kelionės organizatorius pasilieka teisę optimizuoti maršrutą likus mėnesiui iki kelionės pradžios.
- Pasikeitus skrydžių, traukinių, keltų tvarkaraščiams, lėktuvų bilietų ir/arba kitų paslaugų kainoms, valiutų kursams, kelionės programa, data ir kaina gali keistis. **Aviabilietai negrąžinami ir nekeičiami, pinigai už juos negrąžinami.**
- Siūlomų ekskursijų, pramogų, objektų lankymo tvarka, skaičius ir kainos gali keistis.
- Nurodyta tarpinių pervežimų trukmė gali keistis dėl kelių būklės, eismo ar oro sąlygų.
- **Siekdamas užtikrinti keliautojų saugumą**, kelionės organizatorius pasilieka teisę keisti kelionės programą, ekskursijų eilės tvarką, viešbučius, skrydžius ir pervežimus dėl aplinkybių arba įvykių kelionės šalyje (gamtos reiškiniai, oro sąlygos, streikai, politinės aplinkybės, etc.), kurių nebuvo galima numatyti iki kelionės pradžios. Kelionės organizatorius neatsako už papildomas išlaidas, atsiradusias dėl šių aplinkybių (pvz., vizų pratęsimas, nauji lėktuvo bilietai, papildomos nakvynės, pervežimai, skiepai ir pan.).
- **Nepamirškite pasirūpinti savo sveikata:** pasikonsultuokite su šeimos gydytoju, kelionėje turėkite individualią vaistinėlę. Rekomenduotinių skiepų sąrašas svetainėje <https://nvsc.lrv.lt/skiepai-keliautojams>.
- Minimalus keliautojų skaičius grupėje – 10 - 15 turistų. Nesurinkus minimalaus turistų skaičiaus ir, turistams sutikus, grupė gali vykti be kelionės vadovo iš Lietuvos; kelionės kaina perskaičiuojama.
- LR piliečio pasas turi galioti ne mažiau kaip 6 mėn. po kelionės pabaigos. **SVARBU! Pasas turi būti tvarkingas, nesuplyšęs, jame neturi būti neoficialių antspaudų*.** Atkreipiame dėmesį, kad, remiantis nauja ES direktyva, joks asmens dokumentas negalioja ilgiau kaip 10 metų po jo išdavimo datos.
- **KELIONIŲ ORGANIZATORIUS „Kauno Grūda“ NEATSAKO UŽ PASIENIO PAREIGŪNŲ IR ORO VEŽĖJŲ VEIKSMUS.**

***Kas yra neoficialūs antspaudai?** Tai suvenyriniai antspaudai, kuriuos keliautojai gali gauti turistinėse vietose (pvz.: Maču Pikču, Ušuajuje, Japonijoje, Jungfrau ir kt.). Jei norite turėti suvenyrinį antspaudą, skirkite jam vietą užrašų knygutėje. Į pasą jų dėti griežtai nerekomenduojama.

Detalios informacijos kreiptis į maršruto operatorių

Živilė Šimkienė

 [+37068220597](tel:+37068220597) zivile.simkiene@gruda.lt

Skambinkite mums

I-V 09:00 - 18:00, VI : Nedirbame, VII : Nedirbame

Kaunas: [0-37\) 32 44 54](tel:+37037324454), **Vilnius:** [0-5\) 215 00 77](tel:+37052150077), **Klaipėda:** [0-46\) 43 34 06](tel:+37046433406), **Mažeikiai:** [0-44\) 32 53 00](tel:+37044325300), **Online užsakymai:** [061148640](tel:+37061148640), **Grupėms:** [0-37\) 40 41 73](tel:+37037404173)